

Boom Juridische uitgevers
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
F (070) 330 70 30
E info@bju.nl
I www.bju.nl

EstateTip Review

Afl. 2010-43

8 december 2010

Echtscheidingsjurisprudentie van belang voor estate planning

Geen beleggingsvisie zonder belegging (Hoge Raad 19 november 2010,
LJN BN8028)

In estate planningssferen speelt de dood een hoofdrol, de echtscheiding een bijrol, zij het een belangrijke. Huwelijksvoorwaarden regelen primair de gevolgen van het einde van het huwelijk door *echtscheiding*. De crux zit in de echtscheiding, en hier zou ook het zwaartepunt op moeten rusten wat de Belehrung door de estate planner betreft. De oogkleppen des doods moeten zo nu en dan immers ook worden afgezet.

Secundair dienen huwelijksvoorwaarden voor het geval het huwelijk eindigt door *overlijden*. Dit is het terrein waarvoor de estate planners speciale aandacht hebben. Het is evenwel van belang om te beseffen dat hetgeen bij echtscheiding had kunnen spelen, ook kan spelen bij het overlijden van een van de echtgenoten.

Denk in dit kader, bijvoorbeeld, aan de problematiek rondom de niet uitgevoerde solitaire periodieke verrekenbedingen. De aanspraken uit hoofde van een verrekenbeding kunnen een passiefpost of een actiefpost vormen in de nalatenschap van de langstlevende met alle civielrechtelijke en fiscale gevolgen van dien. Zo heeft een en ander een impact op de omvang van de legitimaire massa (art. 4:65 BW) alsmede op de omvang van de erfrechtelijke verkrijgingen voor de heffing van erfbelasting. In principe geldt dat de discussie die ex-echtgenoten voeren ook gevoerd dient te worden tussen de langstlevende en de erfgenamen. Daar waar men er wijs aan doet in een echtscheidingssituatie een vaststellingsovereenkomst te sluiten en water bij de wijn te doen om procesrisico te vermijden, geldt dat ook bij het overlijden. De fiscus kan aan een dergelijke vaststellingsovereenkomst gebonden zijn. Zie bijvoorbeeld Kraan, 'De fiscus is gebonden aan uitleg van testament', *FTV* 2005/12 en B. Schols/Schoenmaker, 'Natuurlijke verbintenis, fiscale verbintenis? Natuurlijk!', *FBN* 2006/11.

De estate planner volgt dan ook met grote interesse de echtscheidingsjurisprudentie. Zo werd onlangs weer door de Hoge Raad (19 november 2010, LJN BN 8028) een stukje gelegd in de verrekenbedingpuzzel (art. 1:136 BW en art. 1:141 BW):

'Onjuist is in de eerste plaats het uitgangspunt dat partijen die periodieke deling van de overgespaarde inkomsten achterwege hebben gelaten maar bij het einde van het huwelijk tot verrekening overgaan, daarin ook zouden moeten betrekken de waarde(vermeerdering) van privégoederen die niet zijn verworven door aanwending van uit hun inkomsten bespaard en ongedeeld gebleven vermogen. *Onjuist* is tevens het uitgangspunt dat het feit dat de hypothecaire lening

gezamenlijk is aangegaan, meebrengt dat de koopsom van de woning ten laste van het verrekenplichtig vermogen is gekomen, ook al hebben de rentebetalingen als kosten van de huishouding te gelden en is van aflossingen in welke vorm dan ook geen sprake geweest.' (Cursv. SBS)

Zie de discussie in dit kader tussen Verstappen, *WPNR* (2007) 6708 (wel beleggingsvisie), Kraan (*WPNR* (2005) 6621 en Zonnenberg *WPNR* (2007) 6724 (geen beleggingsvisie). De estate planner weet nu dat hij de nalatenschap niet hoeft te verhogen casu quo te verminderen met economische aanspraken uit hoofde van de beleggingsvisie indien er niet is belegd.

Dat het *louter* periodieke verrekenbedingen niet als ideaal huwelijksvermogensregime te boek staat wisten we overigens allang.

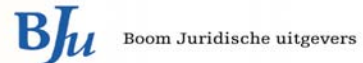
Op de schijf van vijf blijven de huwelijkse voorwaarden prominent op de eerste plek. Het huwelijksvermogensrecht bepaalt immers, bijvoorbeeld, de omvang en samenstelling van de nalatenschap, valt een verkrijging krachtens huwelijksvermogensrecht soms een andere behandeling voor de erfbelasting ten deel dan een verkrijging krachtens erfrecht en kan bovendien met huwelijkse voorwaarden een contractueel legaat worden nagebootst (quasi-erfrecht).

Voor de cursus huwelijkse voorwaarden maken (*met modellen*) op 25 januari 2011, zie www.estatetipeducation.nl.

Tot volgende week!

www.scholsburgerhartschols.nl

www.bju.nl

© 2010 Boom Juridische uitgevers / ScholsBurgerhartSchols

Hoewel de uiterste zorg is besteed aan de inhoud van *EstateTip Review* aanvaarden de uitgever en de redactie geen aansprakelijkheid voor onvolledigheid of onjuistheid.